

Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány 2011. évi pályázata önkormányzati támogatás elnyerésére

BIATORBÁGY VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATAL	
Érkeztetés száma: 1268	2011 FEBR 0 1
Iktatás ideje: 02.03	
Iktatószám: T-7/41	2011
Ügyintéző: H.B.K.	

Címzett:

**Biatorbágy Város Képviselő-testület
2051 Biatorbágy, Baross G. u. 2/A**

Feladó:

Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány
2051 Biatorbágy, Jókai Mór u. 12.
Tel./fax: 06 (23) 311-239

Tisztelt Képviselő-testület!

A Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány Kuratóriuma ezúton is szeretné megköszönni, hogy alapítványunkat 2010. évben Biatorbágy Város Képviselő-testülete önkormányzati pályázati támogatásban részesítette.

Reméljük, hogy idén 20 éves alapítványunk pályázata ez évben is méltó lesz az Önök támogatására!

Biatorbágy, 2011. január 31.

Bízva pályázatunk kedvező elbírálásában, tisztelettel:

2051 Biatorbágy,
Jókai Mór u. 12.
Telefon/fax:
(23) 311-239
www.biatorbagyka.hu

Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány Kuratóriuma nevében
Hodosi Erika, az alapítvány elnöke

1. számú melléklet

PÁLYÁZATI ADATLAP

A BIATORBÁGYON MŰKÖDŐ TÁRSADALMI SZERVEZETEK 2010. ÉVI TÁMOGATÁSÁRA KIÍRT PÁLYÁZATHOZ

Pályázó szervezet adatai

PÁLYÁZÓ SZERVEZET NEVE	BIATORBÁGY KULTÚRÁJÁÉRT ALAPÍTVÁNY
PÁLYÁZÓ SZERVEZET CÍME	2051 BIATORBÁGY, JÓKAI MÓR u. 12.
PÁLYÁZÓ SZERVEZET TELEFONSZÁMA	23-311-239

Igényelt támogatás

PÁLYÁZÓ SZERVEZET ÁLTAL ELŐZŐ ÉVBEN ELNYERT TÁMOGATÁS ÖSSZEGE	450 000 Ft
PÁLYÁZÓ SZERVEZET ÁLTAL IGÉNYELT TÁMOGATÁS ÖSSZEGE	300 000 Ft

Pályázó szervezet képviselőjének adatai

A PÁLYÁZÓ SZERVEZET ELNÖKE/VEZETŐJE	HODOSI ERIKA
PÁLYÁZÓ SZERVEZET KÉPVISELŐJÉNEK NEVE	HODOSI ERIKA
PÁLYÁZÓ SZERVEZET KÉPVISELŐJÉNEK CÍME	2051 Biatorbágy, Jókai Mór u. 12.
PÁLYÁZÓ SZERVEZET KÉPVISELŐJÉNEK ELEKTRONIKUS LEVÉLCÍME	alapitvany@biatorbagyka.hu
PÁLYÁZÓ SZERVEZET KÉPVISELŐJÉNEK TELEFONSZÁMA	+36 30-9642-156

Szervezet adatai

SZÁMLAVEZETŐ PÉNZINTÉZET MEGNEVEZÉSE	Biatorbágy és Vidéke Takarékszövetkezet
PÁLYÁZÓ SZERVEZET BANKSZÁMLASZÁMA	64500058-12555222
PÁLYÁZÓ SZERVEZET ADÓSZÁMA	19180791-1-13
PÁLYÁZÓ SZERVEZET BÍRÓSÁGI NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELÉNEK SZÁMA	AM 240 (P.k. 61505/1991)
NYILATKOZAT KÖZHASZNÚSÁGRÓL (A megfelelő válasz bejelölendő)	Kiemelkedően közhasznú szervezet ☒ Közhasznú szervezet ☐ Nem közhasznú szervezet
PÁLYÁZÓ SZERVEZET ÉRTESÍTÉSI/LEVELEZÉSI CÍME	2051 Biatorbágy, Jókai Mór u. 12.

Kijelentem, hogy a pályázati feltételeket elfogadom, és fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt: Biatorbágy, 2011. január 31.

Jókai Erika
KULTÚRÁJÁÉRT ALAPÍTVÁNY
2051 Biatorbágy,
Jókai Mór u. 12.
Pályázó szervezet képviselője.
Telefon/fax:
(23) 311-239
www.biatorbagyka.hu

2. számú melléklet

A pályázó tevékenységének rövid ismertetése

Az alapítványt – melynek fő célja a biatorbágyi értékek megőrzése, illetve újak teremtése – 1991-ben magánszemélyek hozták létre,.

A Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány céljai a község kulturális életének javítása, fellendítése mellett többek között:

- hagyományok ápolása,
- kulturális, művészeti értékeinek feltárása, megvédése, fejlesztése
- múltjának feltárása
- műemlékek felújításának elősegítése
- természetvédelmi szemlélet kialakítása
- természetvédelmi területek kiterjesztése, ápolása és megóvása
- a község küllemének csinosítása, utcák, közterületek parkosítása
- az alapítvány céljaival szimpatizáló klubok, egyesületek megalakulásának, működésének elősegítése
- helyi kiadványok megjelentetésének elősegítése
- az általános iskolai oktatás színvonalának javítása, egyes tanulók jutalmazása.

Az alapítvány a társadalom és az egyén közös érdekeinek kielégítését szolgáló közhasznú tevékenységeket folytat. Az alapítvány nyitott, melyhez minden magyar és külföldi természetes és jogi személy csatlakozhat, ha egyetért céljaival, és támogatni kívánja. Az alapítványt támogatni lehet pénzbeli, és nem pénzbeli adományokkal, vagy bármilyen egyéb támogatással, amely az alapítványi célok elérését szolgálják. Az alapítvány az adományozók pénzbeli befizetéséről igazolást adhat.

Létrehozott értékeink 1996–2010

1996-ban alapítványunk egy helytörténeti túra keretében hívta fel a figyelmet a műemlék Szent Vendel-kápolna megmentésére. Azóta minden évben megrendezzük a hagyományos Szent Vendel-túrát, melynek állomásainál tartott ismertetőkkel a részt vevők helytörténeti ismereteit gazdagítjuk, és védendő műemlékeinkre, helyi értékeinkre hívjuk fel a figyelmet.

A kápolna felújításához több országos, megyei és önkormányzati pályázattól kaptunk jelentős anyagi támogatást. A felújítás során jó munkakapcsolat alakult ki a műemlékvédelmi hivatal és az önkormányzat szakembereivel. Minden évben jelentős munkával és további anyagi áldozatvállalással folytattuk az iharosi kápolna felújítási munkálatait, melyet 2010 nyarán ünnepélyes keretek között avathattuk fel.

1999-ben jelentette meg az alapítvány Adam Sager imakönyvének tanulmányokkal és magyar fordítással kibővített reprint kiadását. A kötet részt vett a frankfurti könyvkiállításon is.

2001-ben együttműködési megállapodást kötöttünk az önkormányzattal a biai Szentháromság-szobor helyreállítására.

A millenniumi zászló átadási ünnepségéhez kapcsolódva, Karikó János születésének 150. évfordulóján gyűjteményes verseskötetét jelentettük meg és ünnepélyes könyvbemutatót tartottunk.

2002-ben jelent meg az alapítvány kiadásában a harmadik helytörténeti kötet, Biatorbágy „ezer” éve címmel, mely német összefoglalókat is tartalmaz.

Anyagilag támogattuk Márkus Éva sváb nyelvjárásoktól szóló könyv és a Tanulmányok Juhász Ferenc költészetéről című kötet megjelentetését.

2004-ben alapítványunk elkezdte a Szentháromság-szobor restaurálását. Kezdeményeztük az I. világháborús emlékmű felújítását.

2005-ben befejeződött a Szentháromság-szobor restaurálása.

Ez év tavaszán elkezdődött az I. világháborús emlékmű felújítása, melyet május 28-án a Hősök napja előestéjén ünnepélyes keretek között avathatott fel alapítványunk.

A Megyeházán tartott Megyenapon ünnepélyes keretek között vehette át alapítványunk a Kulturált Települési Környezet Díjat, mellyel Biatorbágy hírnevét is öregbítettük. A díj I. helyezetteként a pályázaton 500 ezer forint pénzjutalomban részesültünk, ezt szintén műemlékeinkre fordítottuk.

2006-ban a községháza új házasságkötő termében tartottuk – Helytörténeti olvasókönyv-sorozatunk II. kötetének – a Beszélő nevek Biatorbágy közterületei és névadóik című könyv ünnepélyes könyvbemutatóját.

Ez évben teljes körűen elkészült a Szentháromság-szobor felújítása, mely a Szentháromság téri körforgalomban kapott elhelyezést és ünnepélyes keretek között lett megszentelve.

Alapítványunk 15 éves volt. Az évforduló kapcsán az eddig elvégzett munkánkat, tevékenységünket egy kiállításon mutattuk be.

2007-ben anyagilag támogattuk a PMAMI népzene tanszak két csoportjának a Közép-magyarországi Népzenei versenyen való részvételét.

Részt vettünk a Kulturális Örökség Napja program helyi rendezvényein.

A sikeres önkormányzati értékvédelmi pályázaton anyagi támogatást kaptunk a kutya-hegyi Orbán-kereszt helyreállításához, így évvégére elkészült a kereszt restaurálása.

2008-ban új helyére került a restaurált kutya-hegyi Orbán-kereszt, melyet ünnepélyes keretek között – mintegy 120 biatorbágyi részvételével – áldotta meg a biai plébános úr. A Hősök napján csendes megemlékezést tartottunk az I. világháborús emlékműnél, melyet kora tavasztól késő őszig gondoztuk.

Könyvbemutató keretében adtuk közzé – a Helytörténeti olvasókönyv-sorozatunk III. kötetét – Biatorbágy sportja című kiadványunkat.

Alapítványunk is részt vett a Faluház szabadtéri főzőversenyén (I. díj), mely nagyon jól sikerült közösségépítő rendezvény volt.

100 fő részvételével rendeztük meg Vendel-túránkat, ez alkalomból a túsókat az egyik kutya-hegyi pincénél bográcsgulyással vendégeltük meg. A Szent Vendel-kápolna épületének felújítása nagyrészt befejeződött.

Önkormányzati értékvédelmi pályázat keretében elkészült a Bach-kereszt restaurálása és a tér kialakítása folytatódott.

Még nem önálló címen, de már elérhető volt az alapítvány honlapja.

2009-ben a felújított Bach-keresztet Húsvét előtt ünnepélyes keretek között áldotta meg Hutóczky atya. A kereszt felújítási munkálatait Biatorbágy Város Önkormányzata értékvédelmi pályázat keretében, a Szent Anna Alapítvány és magánszemélyek adománya támogatta anyagilag.

Alapítványunk ismét részt vett a Faluház szabadtéri főzőversenyén (I. díj)

Önálló címen, a www.biatorbagyka.hu weboldalon érhető el az alapítvány honlapja.

Mintegy 150 érdeklődő részvételével rendeztük meg a Szent Vendel-kápolna ünnepélyes átadását, melyet liturgia keretében Hutóczky Béla atya áldott meg. Alapítványunk 1993 óta tevékenykedik a Szent Vendel-kápolna épületének felújítási munkálatain, melyhez közel 10 millió forintértékből végeztetettünk munkát a kápolna épületén. Ehhez országos, megyei és önkormányzati pályázatokkal, magánszemélyek és vállalkozások adományaiból és sok-sok felajánlott társadalmi munkából biztosítottuk a felújításhoz szükséges anyagi fedezetet. Tevékenységünkkel kapcsolatban több országos média (tv, rádió, újságok) is hírt adott.

A Hősök napja alkalmából csendes megemlékezést tartottunk a biai I. világháborús emlékműnél.

Hagyományos természetjáró, helytörténeti Szent Vendel-túránkon 75 kiránduló gyarapíthatta helytörténeti ismeretét.

Megjelent alapítványunk nyolcadik kötete, melyet fotókiállítással egybekötve mutattunk be a város lakóinak.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal felkérésére fotódokumentáció küldésével részt vehettünk a Mustra 2009 elnevezésű kiállításon. Magyarország elmúlt évi műemlék-helyreállítási munkáit bemutató tárlaton Pest megyét (és így városunkat) a helyreállított Szent Vendel-kápolna képviselte.

2010-ben a Faluházzal közösen ünnepélyes keretek között emlékeztünk meg Vladár Anna születésének 130. évfordulójáról, valamint Karikó János halálának 100. évfordulójáról. A költők verseiből álló összeállítást rögzítette a helyi kábeltévé, és az év során többször tűzte műsorára.

Csendes megemlékezést tartottunk az I. világháborús emlékműnél, a Hősök napján és a halottak napján ebben az évben is. Megrendeztük hagyományos helytörténeti túránkat. Elkezdődött a Viadukt közelében a Határkereszt sétányon lévő kőkereszt (Donát-kereszt) felújítása.

Folytattuk a helytörténeti könyvsorozat következő kötetéhez a kutatómunkát, adatgyűjtést.

3. számú melléklet

2011. évi tervezett költségvetés (Tételes bevételek és kiadások forintban)

Alapítványi tőke tartósan lekötve: 213 320 Ft

TERVEZETT BEVÉTEL	2011. évi tervezett bevétel összesen
Áthozat 2010. évről	731 014
Adomány	200 000
Kamat	10 000
Vállalkozási tevékenység (könyveladás)	270 000
1%	230 000
Pályázatok	100 000
Önkormányzati támogatás	500 000
Célzott támogatás	60 000
Összesen	2 101 014
TERVEZETT KIADÁS	2011. évi tervezett kiadás összesen
Működési kiadás	200 000
Célzott támogatás kifizetése	60 000
I. világháborús emlékmű gondozása	50 000
Donát-kereszt restaurálása II. ütem	532 500
Mini Mindentudás Egyeteme c. könyv megjelentetése	500 000
Biatorbágy daloskönyve I. füzetének kiadása	100 000
Biatorbágy monográfiájához kutatómunka, anyaggyűjtés	200 000
Szily-kápolna karbantartása	150 000
Zenei cédé kiadásának elősegítése	300 000
Összesen	2 092 500

Az önkormányzati pályázat összegének tervezett felhasználása: könyv kiadása

A Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány a 2011. évre tervezett Mini Mindentudás Egyeteme című kötetének kiadásához kéri a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az önkormányzati pályázat keretében 500 000 forint anyagi támogatásban szíveskedjen részesíteni.

Mini Mindentudás Egyeteme könyv alakban Biatorbágy és biatorbágyiak a tudományban

Alapítványunk tervei között szerepel a 2009-ben kezdődött Mini Mindentudás Egyeteme c. előadássorozat könyv alakban történő megjelentetése, melyben biatorbágyiak, illetve Biatorbágygal foglalkozó kutatók munkásságáról adnánk egy-egy rövid ismertetést. Az érdekes előadások sokszínűen mutatják be a településünkön feltárt értékeket, az egykor itt élők országos közéleti munkásságuk fontos állomásairól, illetve a ma itt élő emberek szerteágazó tevékenységéről, magas képzettségéről, melyek városunk hírnevét öregbítik.

Az első sorozat témái: Számítógépes hálózatok tegnap, ma, holnap c. tanulmánya (dr. Kelemen Gáspár kandidátus, euromérnök), Térinformatika egyszerűen (dr. Márkus Béla professzor, a Székesfehérvári Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karának intézmény igazgatója), Biatorbágy és környéke népzeneje (dr. Palovics Lajos), A Szily-kastély rekonstrukciójáról (Bugár-Mészáros Károly), Ásatások Biatorbágy környékén 2008–2009-ben a Tópark építkezésének területén (Miklósity Szőke Mihály), Szily Kálmán életéről (Gazda István).

Második sorozat témái: „Jövő által ismerjük meg a múltat” – Néhány új biatorbágyi ásatás ismertetése (Repiszky Tamás a szentendrei Ferenczy Múzeum régésze), Nagybörzsönyi német nyelvjárások (dr. Márkus Éva tanszékvezető főiskolai docens, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Idegen Nyelvi Tanszék), Vladár Gábor élete és munkássága (dr. Boleratzky Lóránd egyetemi magántanár), Német irodalmi tanulmányok (dr. Varga Péter egyetemi docens ELTE BTK Germanisztikai Intézet Német Nyelvű Irodalmak Tanszéke)

Harmadik sorozat témái: Településünk turizmusfejlesztési és környezetrendezési tervéről (Körmendi Judit és Várkonyi Mária), Természeti értékek Biatorbágy déli részén – élő és élettelen tájértékek (Kiss Gábor az SKC-Consulting Kft. oktatási üzletág vezetője), Rétegződések. Az építészeti feladatok bővítésként való értelmezése (Tótpál Judit DLA, egyetemi adjunktus), A vadászatról (Ambrózy Árpád, vadászíró, a Magyar Vadászíjász Egyesület elnöke), A Biatorbágyi Fotóklub Egyesület bemutatkozó és természetfotó-kiállítása.

Negyedikként: „Biatorbágyiak és Biatorbágy a képzőművészetben” Lelkes Márk és Mata Attila szobrászművészek kiállítása.

Következő sorozat témái: Parancs János költészete (Báthori Csaba József Attila-díjas költő, író, műfordító), Ősi tengerek nyomában: Biatorbágyról elnevezett ősmaradványok (dr. Dulai Alfréd a Magyar Természettudományi Múzeum Őslénytani és Földtani Tár tárigazgatója), „A láthatatlan pénz” (Bartha Lajos igazgató, Magyar Nemzeti Bank).

Az előadások anyagát a hozzátartozó illusztrációkkal adnánk közre, mely még érdekesebbé tenné a kiadványt.

A kötet bővítené az iskolások helytörténeti ismereteit, jó kutatási, anyaggyűjtési lehetőséget nyújt a főiskolások, egyetemisták számára is a szakdolgozati témák választásához.

E kötet kiadásához kérjük a tisztelt képviselő-testület 2011. évi pályázat keretében történő 500 ezerforintos anyagi támogatását.

2011. évi további terveink:

Alapítványunk megalakulása óta figyelmet fordít a nemzeti kultúránk megőrzésére, melynek szerves része a helyi kulturális értékek megőrzése, ápolása és felkutatása. Gyűjtőmunkánk során több értékes anyagot találtunk, melynek feldolgozása állandó tevékenységet ad a láthatatlan háttérmunkánkunknak. A felkutatott értékek megőrzésére, ápolására és közkinccsé tételére is vállalkozott alapítványunk. E tevékenységünk keretében immár nyolc helytörténetünket gyarapító könyvet jelentethettünk meg, az egykori falu, illetve mai város lakóinak örömére.

Kutatómunkánk eredményeként egy újabb kötettel bővíthetjük kiadványaink sorát. A Biatorbágy dalos füzetét 5 részes sorozatra tervezzük. (1. rész: Biai népdalok, 2. rész: Torbágyi német sváb dalok, 3. rész: Torbágyi székely dalok gyűjtése, 4. rész: Templomi énekek, mődalok és kórusművek, 5. rész: Testvértelépülések dalai) Elsőként a felkutatott biai népdalok füzetét szeretnénk kiadni. Ez a füzet 14-16 helyi gyűjtésű népdalt tartalmazna szöveggel és kottával, rövid magyarázattal. A kutatómunkát, a kottázást zenekedvelő, zenében képzett helyi szakemberek végezték. Számunkra fontos, hogy ezek a dalok megmaradjanak és énekeljék helyi kórusaink, vigasságok alkalmával a helybéli emberek. A kutatások során „előkerült” népdalok közül néhányat már műsorára tűzött és nagy közönségsikerrel énekel a Biatorbágyi Népdalkör. E kötet kiadásával népzenei kultúránkban adhatnánk közre olyan feledésbe merült dalokat, melyeket egykori elődeink még énekeltek. Bartók és Kodály „országában” úgy hisszük, hogy mi is büszkék lehetünk erre a megmaradt népzenei kultúránkra.

Alapítványunk anyagilag és szervezőmunkájával is elősegíti az Északkelet-Dunántúli népzenei dialektust feldolgozó első cédé megjelenését, melyen az egykori Biai járás (Bia, Páty, Tök) népdalai szólalnéának meg. A munka szakmai részét a PMAMI két népzene szakos tanára Köllő Attila és Vizeli Balázs vezeti, közremőködik a Biatorbágyi Népdalkör és a Szeret zenekar.

A tavaszra elkészül a Donát-kereszt, melynek visszaállításához egyeztetni kell a város főépítészével, műszaki szakembereivel, mivel a Viadukt alatti csomópont tervezett építése meghatározója lehet, hogy hová kerüljön a felújított kereszt.

A Szily-kápolna meglazult zsindeyénél állagmegóvás, felületkezelés szükséges, melyet a tavaszi-nyári időszakban végeztetünk el.

Megtartjuk csendes megemlékezésünket a Hősök napján az I. világháborús emlékmőnél, az évfolyamán ápoljuk az emlékmő kertjét. A kerítés festését is a nyári idősakra tervezzük, melyet társadalmi munkában közösen végzünk el a Biatorbágyi Hagyományőrző Egyesülettel.

Ez évben is megrendezzük hagyományos őszi helytörténeti túránkat, és csendes gyertyagyűjtást tartunk I. világháborús emlékmőnél halottak napja alkalmából.

20 év – közös értékteremtéssel

Alapítványunk – pályázati kiírás kizáró oka miatt – csak 1999-ben indulhatott először az önkormányzat pályázatán. Az elmúlt 12 évben 5 977 000 forint önkormányzati támogatást kaptunk. Ehhez országos és megyei sikeres pályázatokon további pénzüsségeket nyertünk, valamint lakossági, vállalkozói adományokra tettünk szert. Az elmúlt 20 év során jól gazdálkodtunk szervezőmunkánkkal, pénzügyi lehetőségeinkkel. Kitartó munkánkkal, az önkormányzattal és Biatorbágy segítő, adományozó polgáraival, vállalkozásaival közösen érhattük el, hogy városunk számos műemléke fennmaradt az utókor számára. Az összefogás eredményeként közel 24 millió forintos felújítások, restaurálások révén pusztuló műemlékeket óvtunk meg és maradandó értékeként adhattunk vissza a településünknek.

Az elmúlt húsz évben nyolcszor tartottunk ünnepélyes bemutatót, melyen saját kiadásunkban megjelentetett helytörténeti könyveinket adtuk közzé. Ezen kívül egy-egy füzetet adtunk ki a Vendel-túráról és a Szent Vendel-kápolna felújításáról. Kiadványaink nagy sikert arattak a biatorbágyiak, az innen elszármazottak, és az idelátogató vendégek körében.

Rendeztünk két irodalmi műsort, melyben Karikó Jánosról születésének 150., illetve Vladár Anna születésének 130. és Karikó János halálának 100. évfordulójára emlékeztünk.

Tizenhárom évnyi folyamatos munka után – országos sajtóvisszhang kíséretében – mintegy 10 millió forintos beruházással ünnepélyesen átadhattuk múltunk egyik jelentős műemlékét, az iharosi Szent Vendel-kápolnát. A romos kápolna alapítványunk kitartó tevékenysége által menekülhetett meg az enyészettől.

A Szentháromság tér új közúti forgalmának tervezése során a körforgalom közepére került az alapítvány által restauráltatott Szentháromság-szobor, melynek teljes felújítására 7 643 874 forintot fordítottunk. Alapítványi munkánk által 3 826 000 forintos beruházással újítottuk fel az I. világháborús emlékművet, melyet, azóta gondozunk, és megemlékezést tartunk minden évben a Hősök napján, valamint a halottak napján.

Felújítottuk a kutya-hegyi Vörös-keresztet, a Szelíd-tavi téren álló Bach-keresztet mintegy 2,5 millió forintos költséggel. Ehhez csatlakozik 2011-ben a Donát-kereszt felújításának mintegy 1 millió 200 ezres újabb kiadása.

Alapítványunk műemlékvédelmi munkájának elismeréseként a megye 2005-ben a Pest Megye Kulturált Települési Környezet Díjjal ismerte el.

A magyar műemlék védelem Mustra 2009 kiállítás megnyitóján Sólyom László köztársasági elnök úr követendő példának állította a Szent Vendel-kápolna közös összefogással elkészült helyreállítását.

Büszkék vagyunk az elmúlt 20 év során felújított műemlékeinkre, megjelentetett kiadványaink által létrehozott kulturális értékeinkre. Jelentős eredménynek könyveljük el az önkormányzattal és más civil szervezettel kialakított jól működő munkakapcsolatainkat. Reméljük, a jövőben is töretlen lesz a megkezdett összefogás, és további közös sikereket írhatunk helytörténetünkbe.

Alapítványunk ez évben ünnepli megalakulásának 20. évfordulóját, melyet szeretnénk méltóképpen 2011. évi terveink megvalósításával megünnepelni.

4. számú melléklet

A pályázó szervezet 2010. évi tevékenysége a megvalósult költségvetés alapján

Március végén a Faluházzal közösen ünnepélyes keretek között emlékeztünk meg Vladár Anna születésének 130. évfordulójáról, valamint Karikó János halálának 100. évfordulójáról. A költők verseiből álló összeállítást rögzítette a helyi kábeltévé, és az év során többször tűzte műsorára.

Májusban az I. világháborús emlékműnél, a Hősök napján és novemberben a halottak napján ebben az évben is csendes megemlékezést tartottunk.

Októberben megrendeztük hagyományos helytörténeti túránkat, mellyel minden évben városunk védendő értékeire hívjuk fel a lakosság figyelmét.

Ebben az évben folytattuk városunkban lévő határkeresztek felújítását. A Viadukt közelében a Határkereszt sétányon lévő kőkereszt (Donát-kereszt) felújítása elkezdődött. *(Ehhez kaptunk 450 000 forintos pályázati támogatást az önkormányzattól.)* A műtárgy jelenleg restaurátorműhelyben van, melynek végleges munkálatai tavaszra elkészülnek.

Alapítványunk ez évben is folytatta a helytörténeti könyvsorozat következő kötetéhez a kutatómunkát, adatgyűjtést.

2010. évi alapítványi munkánk során városunk újabbakat pusztuló egykori határkeresztjének megmentését kezdtük meg, mely által a Donát-kereszt is fennmaradhat az utókor számára.

Beszámoló a 2010. évi költségvetésről (Tételes bevételek és kiadások forintban)

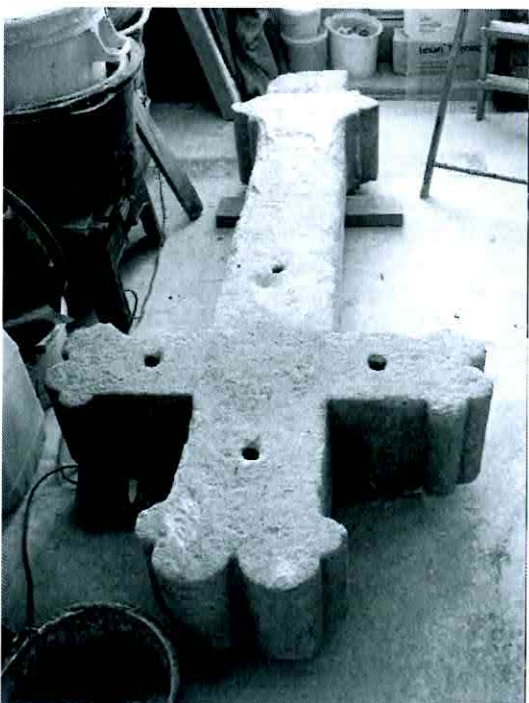
2010. évi BEVÉTELEK	
Vállalkozási tevékenység (könyveladás)	736 900
Adomány	550 000
Célzott támogatás	60 000
1%-os szja-felajánlás	231 831
Kamat bevétel	3 934
Önkormányzati támogatás	450 000
Bevétel összesen	2 032 665
2010. évi KIADÁSOK	
Működési kiadás	-180 717
I. világháborús emlékmű gondozása	-23 300
Célzott támogatás kifizetése	- 60 000
Donát-kereszt I. részszámla	
Önkormányzati támogatás felhasználása	-450 000
Kiadások összesen	714 017

2010. évi tevékenységünk során 714 017 forint kiadásunk volt, mely nem tartalmaz személyi jellegű juttatásokat.

Önkormányzati támogatás felhasználása

Alapítványunk a 2010. évi önkormányzati pályázat keretében 450 000 forint összegű pályázati támogatásban részesült, melyet a szerződés szerint a biatorbágyi Donát-kereszt felújítására fordítottunk. A támogatás 450 000 forintos összegét a Donát-kereszt restaurálási munka I. részszámlájának kifizetésénél használtuk fel. (Számlamásolat mellékelve!)

Felújítás közti fotódokumentáció a Donát-keresztről

Sorszám: A18SA5203396

A számlakibocsátó neve, címe, bank- és számlaszám, a vevő neve, címe, bankszámlaszámja

ERSTYL MŰVÉSZETI SZOLGÁLTATÓ BT. Biatorbágy Kulturájáért Alapítvány
 2112 Veregyháza, Zselérföldi út 10AC Tel./fax: (23) 311-239
 Adószám: 29075634-2-13 Adószám: 19130791 1-13
 Bank sz.: 10103104-39610422-00000005 Számlaszám: 64500058-12555222

A fizetés módja: **ÁTVÉTELKES**
 A teljesítés időpontja: **2010. 11. 24.**
 A számla kelte: **2010. 11. 24.**
 A készítés napjának jele: **2010. 12. 02.**

Közösségi adószáma: HU Közösségi adószáma:

S z á m l a

E R E D E T I

A termék (szolgáltatás) megnevezése, besorolási száma (VTSZ, SZJ, ÉJ) és egyéb jellemzői	ÁFA kulcsa	Mennyiség egysége	Mennyisége	ÁFA nélküli egységár	Értéke (ÁFA nélkül)
BIATORBÁGYI HATÁR-KERESZTELÉS (DOWAT - KERESZTELÉS) RESTAURÁLÁJA (I. RÉSZSZÁMLA)					360.000.-
SZJ: 925122					

A számlában szereplő ÁFA részletezése	Számlaérték ÁFA nélkül	Áthárított ÁFA összege	Számlaérték ÁFA-val
25%	360.000.-	90.000.-	450.000.-
%			
Összesen:			450.000.-

Aláírás: *[Signature]* A számla végösszege betűvel: **NEGYSZÁZ ÖTVEGYZER FORINT**

B. 13-374/2 - Kamikaj Kft

Az alábbi átutalás teljesítésével bízunk meg a számlavezető pénzintézetünket:

A megbízó aláírása (a hitelintézetnél bejelentett módon) A megbízás kelte A megbízó számláját vezető hitelintézet neve és székhelye

A megbízó neve: **BIATORBÁGYI HATÁR-KERESZTELÉS**

A megbízó pénzforgalmi jelzőszáma: **64500058 - 12555222**

A jogosult neve: **ERSTYL BT.**

(folytatás) VIBER **Összeg (forintra kerekítve): 450000 Ft**

A jogosult pénzforgalmi jelzőszáma: **10103104 - 39610422 - 00000005**

Teljesítési nap Bizonylatszám Megbízó országkódja Jogosult országkódja

Jel: Közlemény (Ha ez a sor hívatkozási számot tartalmaz, kérjük, írjon „X”-et a sor legelső kockájába.)
5203396

Közlemény

Erkezett
 11:00
 2010 NOV 25.
 Biatorbágy II 93

Kérjük, hogy a fenti sávra ne írjon és ne bélyegezzen!

Átutalási megbízás

PFNY 10. - 2. lap - AB NYOMTATVÁNY

5. számú melléklet

Pest Megyei Bíróság
1.Pk.61.505/1991/15. szám

V É G Z É S

A Pest Megyei Bíróság a Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány nyilvántartási ügyében elrendeli az AM 240 sorszám alatt nyilvántartásba vett alapítvány alábbi adataiban bekövetkezett változás(ok) átvezetését.

1./-2./ Az alapítvány új képviselője, lakcíme: Hodosi Erika
2051 Biatorbágy, Vörösmarty u 13.

Varga Péter képviseleti joga megszűnt.
Molnár István kuratóriumi tagsága megszűnt.

3./ Kuratóriumi tagok neve és lakcíme:

Hodosi Erika - elnök	2051 Biatorbágy, Vörösmarty u 13.
Varga Péter - elnökhelyettes	2051 Biatorbágy, Alkotmány u 18.
Horváthné Nagy Erzsébet - titkár	2051 Biatorbágy, Jókai Mór u 12.
Andréz Máttyás - tag	2051 Biatorbágy, Szabadság u 37.
Köllő Attila - tag	2051 Biatorbágy, Pátyi u 33.

A nyilvántartási adatokat nem érintő változást – annak egyidejű megállapításával, hogy a nyilvántartásba vétel a 2009. július 07. keltű, módosított alapító okirat tartalma szerint hatályos – a megyei bíróság tudomásul veszi.

A végzés ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Ítéltáblához címezve három példányban írásban, de e bíróságnál kell benyújtani.

I n d o k o l á s :

A kérelem, amely a nyilvántartás adatainak megváltoztatására irányult, megfelel a Ptk. 74/B.§ (5) bekezdésben foglaltaknak, ezért a megyei bíróság a 12/1990 (VI.13.) IM r. 3.§-ában felhívott 6/1989. (VI.8.) IM r. 5.§-ának együttes alkalmazásával a rendelkező rész értelmében határozott.

Budapest, 2009. augusztus 19.

dr. Laudon Beáta sk.
bíró

Kiadmány hiteléül:

Törökné Eckert Anita
leíró

6. számú melléklet

NYILATKOZAT

A BIATORBÁGYON MŰKÖDŐ TÁRSADALMI SZERVEZETEK TÁMOGATÁSÁRA
kiírt pályázaton a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi
CLXXXI. törvény 14. §-a alapján

Kérjük, szíveskedjen a nyilatkozatot olvashatóan, nagybetűkkel kitölteni! Olvassa el a
háttoldalon található tájékoztatót a jogszabály tartalmáról!

1. PÁLYÁZÓ ADATAI

Pályázó

neve: **BIATORBÁGY KULTÚRÁJÁÉRT ALAPÍTVÁNY**

székhelye: **2051 BIATORBÁGY, JÓKAI MÓR U. 12.**

képviselőjének neve: **HODOSI ERIKA**

nyilvántartásba vételi okirat száma: **AM 240 (P.k. 61505/1991)**

nyilvántartásba vevő szerv neve: **PEST MEGYEI BÍRÓSÁG**

2. NYILATKOZAT

A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény
alapján velem szemben érintettség, összeférhetlenség

fennáll.

nem áll fenn.

Az érintettség, összeférhetlenség alapjául szolgáló körülmények leírása:

Nyilatkozom, hogy közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi
CLXXXI. törvény rendelkezéseinek eleget tettem érintettségemmel kapcsolatban, illetve
összeférhetlenségem megszüntetése érdekében.

3. KITÖLTÉS DÁTUMA ÉS ALÁÍRÁS

Kitöltés dátuma: **2011. év 01. hónap 31. nap**

Aláírás:

2051 Bátorbágy,
Jókai Mór u. 12.
Telefon/fax:
(23) 311-239

www.biatorbagyka.hu

7. számú melléklet

Nyilatkozat

Alulírott Hodosi Erika, a Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány elnöke, képviselője nyilatkozom arról, hogy *az alapítvány alapító okiratában* 2009. október 26. óta *nem történt változás*.

Biatorbágy, 2011. január 31.

Hodosi Erika
Hodosi Erika
2051 Biatorbágy,
Jókai Mór u. 12.
Telefon/fax:
(23) 311-239
www.biatorbagyka.hu

A köztársasági elnök úr Biatorbágyot emelte ki

Követendő példának állítva

Korábban beszámoltunk arról, hogy a magyar műemlékvédelem, műtárgyvédelem és régészet 2009. évi tevékenységét bemutató Mustra 2009 kiállításon régiókat és ezen belül Biatorbágyot a felújított Szent Vendel-kápolna képviselte. Az Örökség Galériában (Budapest, I. Táncsics Mihály utca 1.) december 18-án nyílt meg e tárlat.

„Az eredményeket egybegyűjtve szembe-sülhetünk azzal, hogy minden nehézség ellenére történik Magyarországon értékvédelem (...), még akkor is, ha ebben a közvetlen állami részvétel kisebb” – értékelte a kiállítás jelentőségét Mezős Tamás, a KÖH elnöke, aki iharosi Szent Vendel-kápolnánkat is felavatta tavaly nyáron.

A kiállítást megnyitó Sólyom László köztársasági elnök úr hangsúlyozta, a nemzeti identitás alapvető eleme, hogy folytassuk „osztatlanul kapott közös örökségünket”, és a KÖH éppen ezt az örökséget védi mindenütt, ahol a magyar nemzet kultúrájának emlékei vannak.

A hivatal 2003 óta minden esztendő fordulóján bemutatja a nyilvánosságnak adott évben végzett munkáját – emlékeztetett az államfő, hozzátéve: idén, összhangban a pécsi és a gyulafehérvári püspökség alapításának ezredik évfordulójával a szakrális tereken volt a hangsúly.

Megnyitóbeszédében kitért arra, hogy: „Felbecsülhetetlen ezért a civil társadalom, és a helyi hatóságok hozzájárulása az értékek megmentéséhez és bemutatásához. Ilyen közös eredmény idén a Szent Vendel-, vagy Szily-kápolna helyreállítása Biatorbágy községében.”

A Műemlékek Nemzeti Gondnoksága, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság, a Magyar Építészeti Múzeum, valamint az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága közreműködésével megrendezett kiállítás 2010. február 20-áig látogatható hétfőtől péntekig 9 és 17 óra között az Örökség Galériában. Az épület Pincegalériájában ez idő alatt a www.muemlekek.hu örökségvédelmi portál fotópályázatának legszebb képeit bemutató tárlattal is találkozhat a közönség.

KRÓNIKÁS

A köztársasági elnök úr megnyitóbeszédében a biatorbágyi összefogást emelte ki

KRÓNIKA

LOKÁLPATRIÓTA HAVILAP

Kiadó: KRÓNIKÁS BT.

Lapalapító, felelős szerkesztő:

Horváth Imre

Szerkesztőség címe:

2051 Biatorbágy, Jókai u. 12.

Telefon/fax/rögzítő: 06 (23) 311-239

E-mail: kronika@biatv.hu

Honlap: www.biai.hu

Nyomdai kivitelezés: KRÓNIKÁS BT.

Felelős vezető: Horváthné Nagy Erzsébet

ISSN 1216-9366

Lapzárta: minden hó 25.

Hirdetés leadása: hó utolsó napjáig.

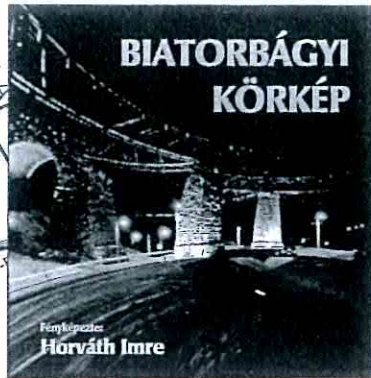
Megjelenés: következő hó 15-éig.

Címlap:

A biatorbágyi fotóklub házi pályázatából
Pataki Béla Fagyos hó című képe

Tartalom

- Követendő példának állítva. 3
- Politikai pedofília és képviselői
jövés-menés. 4
- Fotórüske. 5
- Kell Biatorbágnak 140 millió Ft? . . . 6
- Kerékpárút – mégis 6
- Akcióterület 6
- Vízmű-tájékoztató az ellenőrzésekről . 6
- Uniós forrásból bővülhet
az M0 autópálya. 7
- Egy százalék Biatorbágyért 7
- 1% az egyházakért 7
- A helyi választási iroda közleménye. . 8
- Fejlesztések a Karikó János
Könyvtárban – EU-támogatással 9
- „Itt a farsang, áll a bál...” 11
- Az ovisok új birodalma a Legóvár . . 12
- Ez a világ ügye sok. 13
- Klasszikusok, slágerek pánsípon. . . . 15
- Angyalszámy 15
- Faluházi programok 16
- Megemlékezés 16
- Jó fényeket! 17
- Téli madáretetés. 17
- Rajzpályázat 17
- Élelmódváltás, tartós fogyás:
bambuszvirágkúra 18
- Hadi munkám Bián. 20
- Légimentőbázis Budaörsön 21
- Mondta is az asszony. 21
- Anyakönyv. 22
- Szerkessze Ön is a Krónikát! 22
- Biatorbágyi szakrendelések 22
- Motiváció a tanulásra. 23
- A családsegítő és az ifjont
új elérhetőségei 23
- Iskolai beíratás, nyílt nap. 24
- Túl a nehezen 25
- BIA 25 teljesítményútra 26
- Ötvenesek labdarúgó-tornája 26
- Pest Megye Bora 2010. 26

A szülőföld szépsége

A Biatorbágyi Kultúrájáért Alapítvány kiadásában több népszerű helytörténeti kiadvány látott napvilágot. Legújabb kötete, a Biatorbágyi körkép című könyv decemberben jelent meg. A kötet szerzője, Horváth Imre e könyvvel Biatorbágy szépségére, csodálatos tájaira, épített környezetünk sokszínűségére kívánta felhívni a figyelmet. Képei vallomások a szülőföldre iránt érzett szeretetről.

Biatorbágyról e gyűjteménybe főként az utóbbi öt év digitális rögzítésű fotói kerültek. 230 más-más napszakban, különböző fényviszonyokban és változatos perspektívában készült, egy év természeti körforgásába rendezett kép mutatja be több mint nyolcszáz éves falunk – kisgyermekkorú városunk szépségeit. Négy egy méteres panorámakép és számos légifelvétel vetíti elénk Biatorbágyi körképét, s a természet helyi apróságairól készült makrófelvételek hoznak közel minket lakóhelyünk kicsiny csodáihoz. A kötet végén fotógrafikák és fekete-fehér képek mutatnak be egy másféle látásmódot.

A kötet reprezentatív ajándék lehet az idelátogatók számára, ára 3800 Ft.

Az alapítvány kiadványai kaphatók:

- Jókai u. 12. – Biatorbágyi Kultúrájáért Alapítvány
- Petőfi u. 42. – Hanga virágbolt
- Táncsics u. 14. – Biatorbágyi Kábeltévé Kft.
- Szabadság u. 3. – Karikó János Könyvtár
- Szabadság út 10/A – Bfórka ajándékbolt
- Nagy u. 67. – nyomtatvány- és papírbolt
- Kossuth L. u. 1/A – benzinkút
- Baross Gábor u. üzletsor – könyvesbolt

(x)

4000 Ft

1700 Ft 900 Ft

1800 Ft 1200 Ft

2200 Ft

1500 Ft

Mustra 2009

Kiadvány jelent meg a Mustra 2009 – Válogatás az örökségvédelem 2009. évi eredményeiből című rendezvényről. Ebben helyet kapott a biatorbágyi Szily-kápolna helyreállításának leírása is, valamint a cédémellékleten megtalálhatók a felújítás képei. (A későbbiekben ez a Karikó János Könyvtárban elérhető lesz.)

A kiállítással és a köztársasági elnök úr megnyitójával foglalkozik a Magyar Építéstechnika 2010/1. száma is, külön fényképpel is kiemelve az iharosi kápolna megmentését, mint követendő összefogás eredményét.

Költőink emlékére

Március 27-én délelőtt a Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány, a Karikó család tagjai és néhány érdeklődő Karikó János és Vladár Anna sírjánál, illetve délután Karikó János szobránál helyezték el az emlékezés koszorúját.

Este a Faluház új klubtermében a költők emlékére tartott felolvasóestet az alapítvány. A megjelent vendégeket az alapítvány elnöke, Hodosi Erika köszöntötte:

„Alapítványunk megalakulása óta szívűn viseli Biatorbágy múltjának megőrzését, ápolását. Példának állítva egykori elődeink életét, munkásságát.

A mai alkalom is erről szól: Vladár Anna születésének 130. és Karikó János halálának 100. évfordulójára emlékezünk.

Mindketten verselő emberek voltak, és mindkettőjük évfordulójának közös pontja az április.”

Elsőként a Vladár Anna emlékére összeállított műsort hallgatta meg a közönség. Az egykori tanárnő életútját Hodosi Erika ismertette, költeményeit Kéri Zsófia olvasta fel. Verseiből kitűnik, mennyire kedves volt neki a biai szülőház, hogy milyen rajongással szerette édesanyját. Kifinomult női lélekkel ír Istenbe vetett hitéről.

„Helytörténeti érdekesség, hogy Vladár Anna unokahúga, Vladár Mária az 1960-as években a biai általános iskolában magyar irodalmat tanított. Bátyja, dr. Vladár Pál 2003-ban a Biatorbágyi Krónika részére elküldte Vladár Anna néhány ismeretlen versét, illetve a szintén verselő Mária összegyűjtött költeményeit. Reméljük, alapítványunknak a jövőben lehetősége lesz mindkettőjük hagyatékából egy kis verseskötetet megjelentetni.

Külön érdekesség, hogy Vladár Anna unokahúga és Karikó János unokája, Karikó Erzsébet baráti kapcsolatban voltak.”

Karikó János ükunokája, Kéri Zsófia mondta el a poéta Gyászos hónapom című versét.

„Április, április, te gyászos hónapom! – így kesereg versében Karikó János, s félve jövőndől meg végnapjainak dátumát. Karikó János, a népköltő, Bia község egykori bírója mozgalmas életutat hagyott maga mögött 1910. április 2-án bekövetkezett halálakor. Mint hallhattuk, áprilishoz élete során sok szomorúság fűződött. Rövidre szabott földi életében sokféle érdekes foglalkozás jutott számára. Költeményei révén is vált ismert, megbecsült emberré a szomszédos és távolabbi településeken. Bia község bírójaként is sokat munkálkodott a köz javára. Életének fontosabb eseményeit, költeményeit, násznapgyi, vőfélyi beszédeit, szoltárokra írt verseit 29 kötetes emlékirataiban örökíti meg.

Naplóját ereklyeként őrzik ma élő lezármozottai, az ő hozzájárulásukkal állítottuk össze mai emlékműsorunkat Karikó Jánosról.

Versei, életútja ma is példaértékű lehet az utókor, vagy éppen a közpályára lépő helybéli politikusaink számára.”

Karikó János első füzetében 1872-ben a gyermekkor történetét írta meg 1851–66-ig. Ebből felolvasott részletek adták az előadás keretét, melyet egy-egy odaillő vers tett még érdekesebbé. Karikó János életútjának bemutatása könyvtárunk 1992-es névadójára készített összeállítással folytatódott, melyet a költő unokája, Karikó Erzsébet készített, és a költő felolvasott versei színesítettek.

Ezen az estén a Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány az egykori földművesből lett poéta, bírósági tag fájó emlékekkel tűzdelt, küzdelmes, mégis örömteli földi létét elevenítette meg.

„Mindez csak töredéke annak, amit Karikó János emlékirataiban papírra vetett. Reméljük – a család hozzájárulásával –, alapítványunk folytathatja majd Karikó János nagybecsű emlékiratainak közzétételét.” – mondta Hodosi Erika.

A közreműködő: Géczy Árpád, Hodosi Erika, Horváth Imre, Palovics Lajos mellett Deli Imre, ízes temperamentumával, Kéri Zsófia gyönyörű énekével (melynél a közönség – érthetően – nem tudta megállni a „közvetapsolást”), Veszelka Tamás (K. J. ükunokája) megható átéléssel tolmácsolta az ükapa hagyatékát.

Kihasználva az új klubterem tévékivetítőjét az előadás alatt Vladár Annához és Karikó Jánoshoz kapcsolódó korabeli képekből, dokumentumokból Horváth Imre által készített vetítést láthatott a közönség.

Két egykor Bián élt költő versei, melyek örök emberi értékekről, kételyekről, örömről, bánatról, hitről és Istenről szólnak, 100–130 év távlatában sem veszítettek időszertűségükből.

A Karikó-örökösök nevében Kériné Kocsis Zsuzsa mondott köszönetet azért a munkáért, mellyel az alapítvány, Horváth Imre és felesége gondozza és életben tartja Karikó János emlékét.

Méltatlanul kevesen jelentek meg ezen az eseményen, melyről az irodalmi körösök, iskolások és pedagógusok is érdeklene- nül távolmaradtak.

Aki ott volt, az egy szép este emlékét vi- hette magával. Aki távolmaradt, még pó- tolhatja az élményt, melyről a Biatorbágyi Kábeltévének köszönhetően felvétel ké- szült, és egy későbbi időpontban műsorára is tűzi.

-bet

Vladár Anna

Valaki megfogta a kezem...

*Valaki megfogta a kezem,
S én a kezemből ki nem engedem.*

*Valaki felnyitotta a szemem,
S én azóta látok mindent szebben.*

*Valaki megsimogatta a szívem,
S én azóta mindenki könnyét érzem.*

*Valaki megölelte a lelkem,
S azóta a bánkódót fölemelem.*

*Valaki világított az utamra,
S én azóta biztosan járok rajta.*

*Valaki fényt csiszolt a hitemre,
S azóta rátaláltam az örömömre.*

*Valaki meggyújtotta az örökmécsesem,
S ez Te voltál, édes, jóságos Istenem.*

Vladár Anna Megcsalt az élet...

*Megcsalt az élet
És az emberek,
Megcsalt az ifjúság,
Vele a szépség és báj,
S erőm a testben,
Megcsalt s barát,
Ki már meg sem lát,
Megcsalt az álm,
Mely messze szállt,
Megcsalt az életfényt
Csillogó remény,
Megcsalt az egész életem,
Melynek végére érhettem.
Csak ketten soha nem!
Anyám és Istenem.*

Karikó János: Önzetlenség (részlet)

*Önzetlen vagy? ezzel kérkedel?
Hát csak tarts ki szép erényeddel!
Óh mily dicső élni a köznek,
Bármennyire bántnak s üldöznek!*

*Élni és elégni mint fákyla,
Mely fényt vet eszmékre, formákra,
S minél több világosságot ád,
Annál jobban emészti magát.*

*Légy ilyen és áldozd fel magad,
Habár a nép gyakran megtagad,
Habár a nép gúnyol, sérteget,
Meg ne tagadd szép erényedet!*

*A világot rossznak ítéled?
Bárcsak megjavulna tetőled!
Ámde míg javítani képzeled,
Hamarább megront az tégedet.*

*Elsőbb megcsal téged egy barát,
Az emléke kínos lesz terád,
Szíveden egy fájó seb támad,
Hasogatja s vérzi a bánat.*

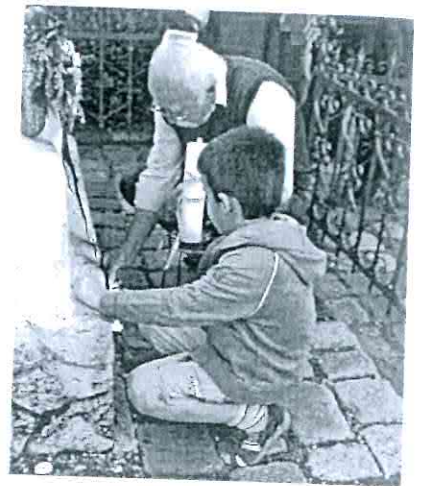
*Később megcsal két jó embered,
Feltörrik a régi sebhelyet,
S a remény, mely messze elhagyott,
Soká küld a szívre balzsamot.*

*Azután rászednek több helyen,
Emitt húszan, amott negyvenen,
S szíved érez oly nagy kínokat,
Azt gondolod, mindjárt megszakad.*

*S a szív, melynek sebén a kéreg
Napról-napra mindig keményebb,
Érzésében lassan eltompul,
S mind ritkábban vérzik azontúl.*

*Bíni fogsz egy szörnyű tudományt,
Mely szomorít s bosszant egyaránt,
Ez a tan az emberismeret,
Boldog, ki e nélkül meglehet.*

Fotó: Horváth Imre

Hősök napja

A mi felelősségünk, hogy emlékezzünk

A Biatorbágyi Kultúrájáért Alapítvány május 29-én a hősök napja előestéjén tartotta hagyományos csendes megemlékezését a Széchenyi utcai I. világháborús emlékműnél. A megjelenteket Hodosi Erika, az alapítvány elnöke köszöntötte, majd – a Himnusz elneklése után – az emléknapi jelentőségéről beszélt:

„A második világháború előtt a hősök napjáról minden május utolsó vasárnapján megemlékeztek. Néhány idős ember talán még emlékszik arra, amikor iskolásként zászlóval, virággal jöttek ide a turulus szoborhoz...

A hősök napjának megtartását két törvény is előírta: Először IV. Károly kezdeményezésére 1917 tavaszán az Országgyűlés elfogadta az akkor dúló háborúban a hazáért küzdő hősök emlékének megőrkítéséről szóló 1917. évi VIII. törvénycikket, mely így szól: »...Minden község, város anyagi erejének megfelelő, méltó emléken örökítse meg mindazoknak nevét, akik lakói közül a most dúló háborúban a hazáért életüket áldozták fel.«

Ezt követte az 1924. évi XIV. törvény: »...A magyar nemzet mélyszégyes szeretettel, magasztaló elismeréssel és hálával emlékezik meg azokról a hős fiairól, akik az 1914–1918. évi világháború alatt a hazáért vívott súlyos küzdelmekben a magyar nemzetnek dicsőséget és hírnevet szerezve életüket áldozták föl. A nemzet soha el nem múló hálája és elismerése jeléül az élő és jövőben nemzedékek hősi halottainak dicsőségére minden esztendő május havának utolsó vasárnapját nemzeti ünnepé avatja. Ezt az ünnepnapot – mint a hősök emléknapját – a magyar nemzet mindenkor a hősi halottak emlékének szenteli.«

A megemlékezések 1925-től váltak rendszeressé: országszerte egyházi szertartásokkal, koszorúzásokkal emlékeztek meg a háborúban elhunyt katonákról.

1942. április 25-én kelt körrendelet mondta ki, hogy 1938 óta új hősök áldozták életüket a hazáért és emléküket ugyanolyan kegyelettel és tisztelettel kell őrizni, mint a korábban elesettekét.

1944-ben volt utoljára a rendezvényeknek nemzeti ünnep jellege. 1945-ben még megemlékeztek a hősök napjáról, ezt követően a kommunista párt vezetősége eltörölte az ünnep megtartását. Fél évszázadon át e két törvényről megfeledkeztek, olyannyira, hogy elfelejtették hatályon kívül helyezni...

A következő megemlékezésre csak 44 évvel később, 1989-ben, a rendszerváltás évében kerülhetett sor, Szekszárdon. Ezt követően 1990-től egyre több helyen szerveztek rendezvényeket a Magyar Hősök Napján a 20. századi világháborúk magyar hősi halottainak emlékére.

Az Országgyűlés 2001. június 19-én LXIII. számú törvényben fogadta el, hogy minden év májusának utolsó vasárnapján, a magyar hősök napján emlékezzünk az elmúlt ezredév magyar hőseire. Az em-

léknapi minden, a magyar hazáért halt hősnek emléket állít, függetlenül azok későbbi megítélésétől, hiszen amit tettek abban a meggyőződésben tették, hogy hazájukért, Magyarországot áldozták életüket.

2005 májusa óta Biatorbágyon is újra megemlékezünk erről az emléknapról. Biatorbágyi polgárok, az önkormányzat és alapítványunk összefogása révén ebben az évben újjult meg az I. világháborúban elesettek emlékére állított szobor. Ez az emlékmű ad lehetőséget, hogy a háború csatáiban hősi halált halt nagyapáinkra, dédapáinkra emlékezzünk. Innen Biáról is indultak katonák Szerbia ellen, majd Galíciába, s végül Isonzó és Piave mellé az olasz frontokra. Sokan soha nem térhettek haza, ők ismeretlen, jeltelen sírban alusszák örök álmukat..."

Rájuk emlékezve kérte fel az alapítvány elnöke dr. Palovics Lajos polgármester urat és Horváthné Nagy Erzsébetet, az alapítvány titkárát, hogy helyezték el a kegyelet koszorúit.

„Magyar férfiak nyugszanak idegen földben, akiket egykor hazavártak anyák, feleségek, gyermekek... Sok katona és civil: férfi, nő és ártatlan gyermek vesztette életét a 20. század háborúiban. Hősök vagy ártatlan áldozatok voltak? Nem a mi tisztünk megítélni, de a mi felelősségünk, hogy emlékezzünk rájuk! Emlékezzünk a múlt század világégésére, a háborúk kegyetlenségére és imádkozunk azért, hogy többé ne kelljen ilyen emlékműveket állítani!”

Ez alkalommal Schnaider Miklós, a Biatorbágyi Hagyományörző Egyesület elnöke gyűjtötte meg az emlékezés gyertyáját, majd együtt mondtuk el a Miatyánkot.

-bet

Vendel-túra

Helyismereti totó és jövőkép

Október 30-án kissé hűvös, de szép időnek ígérkező reggelen gyülekeztek a hagyományos Vendel-túrára indulók a torbágyi Vendel-szobornál. Az alapítvány nevében Horváth Imre köszöntötte a csapatot, valamint Körmendi Judit főépítést, aki vállalkozott arra, hogy egy-egy megállónál ismerteti az önkormányzat által tervezett fejlesztéseket.

Elsőként a Vendel tér környékének jövőbeli képével kezdte ismertetését a főépítész asszony, mely a templomtól, a Fűzes-patak mentén, a Viaduktig terjedő beruházást ismertette. Ez alkalommal a szokásos helytörténeti ismertető helyett Palovics Lajos állított össze a túrán látható nevezetességekről egy totót, melyek megválaszolásával az alapítvány által megjelentetett könyvek voltak a felajánlott nyéremények.

Ez alkalommal a Fekete közön keresztül indultunk a Viadukthoz. A köznél Palovics Lajos képviselő úr ismertette a Damjanich utca felé megnyitott út építését, mely az ott lakók biztonságos közlekedését szolgálja az eddigi zsákutcás megoldással szemben. Útközben láthattuk a Damjanich és Gizella utcákban folyó építkezési munkálatokat.

A Viadukton Körmendi Judit vetítette elénk a jövő látványképét a híd alatti körforgalomról, s benzinkút alatti terület fejlesztéséről.

A hosszú lépcsősoron lesétálva jutottunk a híd alá, majd a Határkereszt felé vettük az irányt. Itt Horváth Imre

mondta el, hogy a keresztet az alapítvány felújíttatja, melyhez az önkormányzati pályázaton nyert támogatást. A keresztet hamarosan elszállítják a restaurátorműhelybe, visszahelyezésére 2011-ben kerül sor.

A Keserűkút után rövid emelkedőn át értük el a Szent Vendel-kápolnát, ahol pihenőt tartottunk. Itt elkészült a szokásos csoportkép. A főépítész asszony itt mondta el az egykori légvédelmi bázis lehetséges fejlesztéseit, persze ehhez tulajdonba is kellene kerülnie. Most a meredek kaptatót választva közelítettük meg a Kutya-hegyet, a Madárszirten keresztül értük el a Nyakaskót, majd a kutya-hegyi szőlők felé vettük az irányt. Az út folyamán a kirándulók váltakozva, különböző csoportokba verődve jókedvűen beszélgettek. Puskásék pincéjénél forralt borral, némi pálinkával, meleg teával, fahéjas és káposztás csigával, lilahagymás zsíros kenyérral várták a megfáradt vándorokat. Ebédre friss kenyérral tá-

lalták a grillezett debrecenit. A jóízű falatozás

után a felnőttek még megkóstolták Puskás

Feri tavalyi borát, majd búcsút véve a

vendéglátóktól túránkat folytatva a

Czöndör-kút érintésével értük el a

Vörös-keresztet. A Fűzes-patakon

áthaladva egy hosszabb kaptató

után következő megállónk a

Szent Kereszt-kápolna volt.

Pőhajtásnyira most is meg-

álltunk Karikó János sírjánál. Vándorlásunk következő megállója a Szily-Fáy-kastély volt. Itt Körmenyi Judit ismertette az épülethez kapcsolódó elképzeléseket, lehetőségeket, majd a Szentháromság téren a Metternich-kastélyra vonatkozó terveket, elképzeléseket. Utolsó megállónk az I. világháborús emlékmű volt. Itt Horváth Erzsike kérte, hogy halottak napján, aki teheti, jöjjön el este háromnegyed hétkor az emlékműhöz, majd a Fő térre gyertyát gyújtani az elhunytak emlékére.

Utunkat velünk együtt végigjárta és rögzítette a Biatorbágyi Kábeltévé-től Pázmány András és Tóth Tünde. Reméljük, hogy a tavalyi és az idei Vendel-túrán rögzített képsorokat hamarosan bemutatták a város tévénézőinek.

Néhányan, hagyományunkhoz híven az Andrész cukrászdában illatozó finom kávé és sütemény mellett beszéltek meg a következő évi túra teendőit. Hiszen amíg a lelkes túrázók (most közel 60 fő) kitartóan jönnek velünk kirándulni, és kíváncsiak városunk műemlékeire, természeti szépségére, addig érdemes folytatni ezt az évtizedes múltú hagyományunkat.

A Biatorbágyi Kultúrájéért Alapítvány ezúton is köszönetet mond: Puskásékknak, hogy helyet és segítséget adtak a résztvevők vendéglátásához, Puskás Ferinek, aki mindig ügyelt, hogy a vidám beszélgetések közben ne legyen üres a borospohár, Kovács Karcinak, aki ez alkalommal a forralt borhoz valót és a jóféle házi pálinkát adta, a Biatorbágyi Hagyományörző Egyesületnek a felajánlott debreceniért, Kovács Etának és Palovics Évának az előkészítésért, az Andrész cukrászdának, hogy ismét finom kávéval és süteménnyel várt bennünket, s a túrázóknak a pénzbeli adományért.

Helytörténeti kvízkérdések

A túrán kitöltött kvízkérdésekre adott válaszaival könyvet nyert: Dezső Zsolt és Néder Márton. A válaszokat most nem áruljuk el. Mivel a kiránduláson kevesen töltötték ki a totót, ezért most közreadjuk a Krónika olvasóinak. Az öt legtöbb helyes választ adó Biatorbágyi Körképet című könyvet nyerheti meg. Beküldési határidő: 2010. december 15.

H&H

A 2010. évi Vendel-túra „totó”-ja

A 25 kérdés 1, 2, × válaszai közül válaszd ki a helyeset, és karikázd be vagy áthúzással jelöld.

I. állomás:

Vendel tér–Szent Vendel-szobor

1. Szent Vendel a ...

- 1. teológusok
- 2. pásztorok és nyájak
- ×. mészárosok védőszentje

2. 2000-ben

- 1. Krisztiáni Sándor
- 2. Módy Péter
- ×. Lelkes Márk restaurátor újította fel az önkormányzat megbízásából a Szent Vendel-szobrot.

3. A mai „zöld óvoda”

- 1. vendéglő
- 2. lakóház
- ×. községháza volt

II. állomás Viadukt – „kilátó”

4. A Budapest–Kelenföld–Újszőny vasútvonalon

- 1. 1837-ben
- 2. 1931-ben
- ×. 1884-ben indult meg a forgalom

5. A Budapest–Tatabánya közti vasúti fővonalszakasz villamosítása

- 1. 1894-ben
- 2. 1932-ben
- ×. 1941-ben valósult meg

6. A Viadukt alatti országút, a Buda–Győr–Bécs főút régi német neve

- 1. Fleischhackerstraße – Mészárosok útja
- 2. Königstraße – Királyi út
- ×. Josefstraße – József út volt.

III. állomás: Keserű-kút

7. A Keserű-kút egykor ívókúrára használt vize

- 1. szulfátos
- 2. vasas
- ×. ammóniumos volt.

8. A Keserű-kút kútházának alaprajza

- 1. ötszögletű
- 2. nyolcszögletű
- ×. hatszögletű

9. A Keserű-kút vizét

- 1. emésztőszervi bántalmak (székrekedés)
- 2. reuma
- ×. fejfájás (migrén) gyógyítására alkalmazták

IV. állomás: Szent Vendel-kápolna

10. Az először 1817-ben említett kápolna építtetője

- 1. Biai Bertók
- 2. Brankovics György
- ×. Szily József, Pest-Pilis-Solt vármegye alispánja

11. Az itt említett Szily Antal a napóleoni háborúban

- 1. huszár főstrázsamester
- 2. ulánus hadnagy
- ×. dragonyos kapitány rangot ért el.

12. A Szily-kápolnának a Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány általi felújítását a Balsorsú Műemlékekért Társaság egy bál teljes bevételével támogatta, amelyet

- 1. 1990. aug. 20-án
- 2. 1997. ápr. 11-én
- ×. 2008. márc. 8-án a gödöllői Grassalkovich-kastélyban tartottak.

V. állomás: Százlépcső, Madár-szirt, Nyakaskő

13. A Tétényi–Sóskúti-fennsík nyugati peremének sziklavonulatát alkotó kőzetek (mészkö, homokkő)

- 1. vulkáni
- 2. magmás
- ×. üledékes keletkezésűek.

14. A Tétényi–Sóskúti-fennsík középkori neve

- 1. Cser-erdő
- 2. Hatvantulkos hegy
- ×. Torbágy-erdő volt.

15. Az itt található, a középső és felső miocén földtörténeti korból származó kőzetek egyik ősmaradványát (Pecten biaensis = Chlamys biaense) településünkéről nevezték el

- 1. fésűskagyló
- 2. csiga
- ×. tengeri uborka kőülete

Fotó: Horváth Imre

Határkereszt

A Biatorbágyi Kultúrájáért Alapítvány az elmúlt években több egyházi emléket, műemléket állíttatott helyre, újjátatott fel. Ez évben a Donát-kereszt, a köznyelvben Határ-keresztként ismert kőkereszt megújítására vállalkozott. E – település-kettészakító időszakban – szimbólikus jelentőséggel is bíró felújítás egy részéhez az önkormányzati pályázaton támogatást is nyert a szervezet. November 27-én Konkoly György restaurátor, Nagy Zoltán segítségével restaurátorműhelybe szállította a feszületet. Megtörtént a kőtisztítás, megkezdődhet, a helyreállítás. A felület tisztítása közben egyetlen felirat bukkant elő, az 1809-es dátum, feltételezhetően a felállítás időpontja.

Az egyházmegyei püspöki látogatások jegyzőkönyve nyújthat némi fogódzót a kereszt történetének felderítéséhez. Torbágyi keresztjeiről az első szűkszavú említést az 1778-as évből találjuk: *s van még két utcai keresztje*. Hogy melyek ezek, ebből nem derül ki. Az 1805. évi bejegyzés azt írja, hogy: *a 9 fakereszt közül 6-ot a község, 3-at privát családok gondoznak*. Tehát eddig nincs a községben kőkereszt. Ez erősíti az 1809-es dátumot.

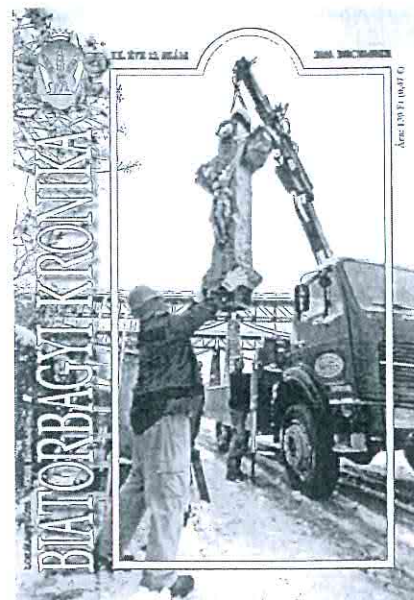
Az 1817. évi canonica visitatio kissé elentmondásosan arról szól, hogy: *Nyolc kereszt van a faluban fából és egy kőből*. Há-

rom a kálvárián, kettő a temetőben, ezeket a község gondozza; a többi egyes családok. Az úton a hídnál levő kőkeresztet ifj. Hoffer Jakab állította; ugyanezen úton más kőkereszt is áll, ezt felső keresztnek hívják, Hoffer Gáspár emeltette. Az ún. alsó keresztet Schmidt Ferenc, végül a Szt. Rozália kápolnához állítottat Fidler Tamás gondozza. Tehát valószínűsíthető, hogy ifj. Hoffer Jakab állította a most felújítás alatt lévő keresztet. (A hídnál kifejezés nem a Viaduktra utal, hiszen azt csak 1883–84-ben építik, hanem Füzes-patak hídját jelentheti.)

A torbágyi anyakönyvekben 1809-ben két Hoffer Jakabot találunk, akinek apja Jakab. A kereszt állításának idején 49 éves Jakabot (született 1760-ban) és az ő húszéves fiát (született 1789-ben). Az adott időben emellett még két Jakab található a jegyzékben, akiknek nem ismert az apja. Egyik 1761-ben született és meghalt 1829-ben, másik 1785-től 1851-ig élt. (A Hoffer család igen kiterjedt volt, 1919-ig találni Hoffer Jakab nevű torbágyi lakost.)

Az 1829. évi bejegyzés így szól: *Sztháromság-szobron kívül 9 kereszt van a faluban, 3 kőből, 6 fából*. Ötük gondozását a község vállalja, többi magánosok kezelik.

Az 1945. évi püspöki egyházmegyei látogatás jegyzőkönyvéből sem tudhatunk

meg sokkal többet, a már leírtakat pontosítja: *Kereszt tíz van, öt kőből, öt pedig fából*. Ezek közül 5, t. i. 3 a Kálvária-hegyen, 2 a temetőben a község által tartatik fenn. A többi 5-nek fenntartása egyes családok kötelessége, jelesen a biai útnál lévő Schuler Keresztély, a másikat ugyanott a hídnál Hoffer Jakab, a harmadikat, az ún. felső keresztet Hoffer Gáspár utódai, negyediket, vagy alsó keresztet Schmidt Ferenc, ötödiket végül, mely a Szt. Rozália kápolnája mellett áll, Fidler Tamás tartoznak gondozni. Valamennyi benedíkt.

Az 1884-ben készült kataszteri térképen fellelhető a kereszt jelölése, a Donátberg-en, azaz a Donát-hegyen mutatja. Azonban ebből sem derül ki, hogy nevét a kereszt kapta a területéről, vagy a terület a kereszt nevééről.

A kereszt restaurálása még ez évben elkészül, azonban visszaállításával érdemes lenne megvárni Torbágy településközpont-rehabilitációját, mely a Viadukt alatt egy elnyújtott ovál alakú körforgalmat tervez. Ez szintbeli és útvonalvezetési változásokat is eredményezhet. Így a kereszt jövő évi visszaállítása is ezzel kell, hogy összhangban legyen.

Horváth Imre

